

PER MAIL

Ministerie van VWS
T.a.v. de heer P. Blokhuis, staatssecretaris

Datum : 21 mei 2021
Ref. : MP/dm/2105006
Betreft : Zorgprestatie model

Geachte heer Blokhuis,

De Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO) richt zich tot u als voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Hoofdlijnenakkoord ggz, dat de ontwikkeling van het zorgprestatie model heeft gedelegeerd aan de bestuurlijke commissie zorgprestatie model (ZPM). Dit model treedt volgens de huidige planning per 1 januari 2022 in werking.

Helaas is in het model de orthopedagoog-generalist (OG) onvoldoende onderkend en geborgd. De OG kent, anders dan andere als artikel 3 in de Wet BIG opgenomen beroepen, geen eigen categorie en is ondergebracht bij de categorie 'overige beroepen'. Ook is in de toelichting op de te behandelen doelgroepen van de OG een schadelijke inperkende toelichting opgenomen. Op herhaalde verzoeken van de NVO om dit aan te passen is reactie uitgebleven. Op 15 mei 2021 publiceerde de NZa de tariefbeschikking.

De twee bovengenoemde aspecten zijn inhoudelijk en financieel risicovol en belemmeren daarom de inzet van de orthopedagoog-generalist. Dit is in strijd met de bedoeling die de wetgever had met opname van de OG in de Wet BIG en die de Kwaliteitsraad had met opname van de OG in het Landelijk Kwaliteitsstatuut ggz.

Als voorzitter van het Hoofdlijnenakkoord HLA en als voor de bekostiging ggz verantwoordelijke bewindspersoon verzoeken wij u de bestuurlijke commissie aan te spreken op de onzorgvuldige en nalatige procesgang en deze tekortkomingen onmiddellijk te repareren. Daarvoor doen wij u een aantal concrete oplossingen aan de hand.

Achtergronden

Recent hebben twee ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn op de taken en verantwoordelijkheden van de orthopedagoog-generalist en die van invloed zijn op de uitgangspunten van het ZPM, te weten:

- Per 1 januari 2020 is de orthopedagoog-generalist (OG) opgenomen in de wet BIG als een artikel 3-beroep.;
- Het Zorginstituut Nederland gebruikte zijn doorzettingsmacht om het Landelijk Kwaliteitsstatuut ggz te actualiseren. Het geactualiseerde statuut is op 15 december 2020 opgenomen in de registers van het Zorginstituut Nederland en treedt in werking per 1 januari 2022. Hierin is de positie van de OG gelijkgesteld aan die van de Gezondheidszorgpsycholoog als indicierend en coördinerend regiebehandelaar in categorie A en coördinerend regiebehandelaar in categorie B. Zie voor meer informatie:

<https://www.zorginzicht.nl/kwaliteitsinstrumenten/ggz-landelijk-kwaliteitsstatuut>

De versterkte positie van de orthopedagoog-generalist als professional in de zin van artikel 3 Wet BIG moet vanzelfsprekend ook tot uitdrukking komen in het ZPM. Hier bestond ook ruimschoots de gelegenheid voor, omdat deze ontwikkelingen algemeen bekend zijn. De wetswijziging om de OG op te nemen in de Wet BIG is in 2019 goedgekeurd door de Eerste Kamer en kent al een veel langere voorgeschiedenis. Vanaf 15 december 2020 is het Landelijk Kwaliteitsstatuut ggz opgenomen in het register van het Zorginstituut Nederland en is dus bekend dat de OG vanaf 1 januari 2022 aanspraak kan maken op het kunnen functioneren als regiebehandelaar. De wijzigingen zijn het sluitstuk van een proces dat al heel lang in voorbereiding is en zijn het antwoord op een urgente behoefte van de sector.

De beroepsgroep van de NVO is anders dan allerlei andere veldpartijen geen partij in de ontwikkeling van en besluitvorming over het zorgprestatie-model. Wel hebben leden individueel en in collectief verband gewezen op de onwenselijkheid van de inperkende toelichting op het beroep en op de risico's van het onderbrengen van het beroep in de categorie 'overige beroepen'. Dat hierop niet is gereageerd is onzorgvuldig, een ernstige tekortkoming in het proces en leidt in deze fase tot grote risico's voor de werking van het model.

Knelpunten

Bij de huidige opzet van het ZPM signaleren wij de volgende knelpunten:

1. Volgens de toelichting op de beroepenlijst in het ZPM zou het werkveld van het beroep orthopedagoog-generalist uitsluitend betrekking hebben op personen met een verstandelijke beperking en/of een leeftijd tot 23 jaar. Het Beroepscompetentieprofiel OG van de NVO, op grond waarvan deze inperking zou zijn gemaakt, formuleert de cliëntengroep van de OG in de ggz veel breder. Zouden cliënten aanspraak maken op zorg buiten de nu beperkende formulering en/of zouden werkgevers hen daarvoor willen inzetten dan lopen zij het risico daarvoor niet vergoed te worden.
2. Een belangrijk onderdeel van het ZPM voor de bekostiging is de indeling in beroepen. Het beroep orthopedagoog-generalist is daarbij nu ingedeeld in de categorie 'overige beroepen'. De categorie 'overige beroepen' schrijft en declareert een lager tarief per consult. Dit verhoudt zich niet met de aard en complexiteit van handelen, op grond waarvan de OG conform de cao-ggz wordt ingeschaald. Het gevolg is dat zorgaanbieders verlies leiden op het inzetten van de OG. Zorgaanbieders en verzekeraars voorzien problemen voor de onderlinge lokale afspraken en bij de registratie en controle op het declaratieverkeer.

3. Het Landelijk Kwaliteitsstatuut ggz is een veldnorm en valt buiten uw verantwoordelijkheid. Echter, het nieuwe bekostigingssysteem dient de wijzigingen van de Kwaliteitsraad te ondersteunen en te faciliteren. Het hierboven beschreven risico op een financieel tekort zal ertoe kunnen leiden dat zorgaanbieders de orthopedagoog-generalist niet inzetten als (regie)behandelaar. Dit was echter wel één van de motieven van de wetgever om de OG op te nemen in de Wet BIG en van de Kwaliteitsraad om de OG op te nemen in het landelijk Kwaliteitsstatuut ggz.

De kerndoelstelling van het ZPM is om de financiering voor het veld te stroomlijnen en te vereenvoudigen. Samenvattend kan worden geconcludeerd dat het nu rond de OG de kiem legt voor misverstanden en financiële problemen. Hierdoor dreigt de wal het schip te keren, want als het stelsel voor bekostiging niet aansluit bij de werkwijze van de OG in de praktijk, dreigen de voordelen van de wetswijziging en het Kwaliteitsstatuut ggz de facto weer tenietgedaan te worden.

Praktische oplossingen

De NVO denkt graag constructief mee over pragmatische oplossingen. Om vast te kunnen houden aan de beoogde datum voor inwerkingtreding zijn op korte termijn in elk geval de volgende aanpassingen nodig:

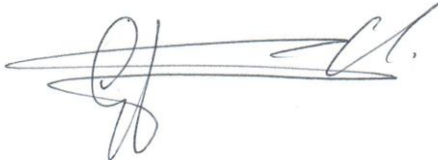
1. De passage in de toelichting die het werkveld beperkt tot cliënten tot 23 jaar en/of met een verstandelijke beperking wordt geschrapt. De OG kan dan flexibel worden ingezet voor taken, rollen en functies zoals het beroepscompetentieprofiel OG die beschrijft.
2. Tot het moment dat de OG een separate bekostigingscategorie kan worden in het ZPM (conform het uitgangspunt dat voor ieder Wet BIG beroep een aparte bekostigingscategorie wordt gecreëerd) kan de OG worden toegevoegd aan de categorie van de Gezondheidszorg-psycholoog. Een eventuele tijdelijke samenvoeging van deze twee beroepen is technisch eenvoudig toe te passen, voldoet aan het criterium van kostenhomogeniteit, voorkomt financiële tekorten en doet recht aan de vergelijkbaarheid van beide beroepen in termen van bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
3. Samen met andere belanghebbende beroepsgroepen zullen wij ons tot het Bestuurlijk Overleg ggz richten om daar knelpunten te signaleren die de eventuele honorering door het Zorginstituut van het tripartite verzoek tot het in 2021 nog hanteren van de huidige formats met zich meebrengt. Ook hiervoor zullen wij oplossingsvoorstellen aandragen.

De uitbreiding van de categorie van de gz-psycholoog met de OG is bedoeld als tijdelijke oplossing, totdat de OG een eigen categorie heeft.

Uiteraard zijn wij graag bereid een en ander nader toe te lichten en mee te denken over de uitvoering.

Een afschrift van deze brief is verstuurd aan het Zorginstituut Nederland, de NZa en de bestuurlijke commissie van het ZPM en is gepubliceerd op onze website.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'G.J. van Egmond', written over a horizontal line.

Drs. G.J. van Egmond
Voorzitter NVO